

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 979/2021
17.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, судије Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ... бр. ..., чији је пуномоћник Драган Згерђа, адвокат из ..., ул. ... бр. ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа Панчево, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, Гимназијска бр.7, ради исплате увећане плате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2619/20 од 22.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 17.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2619/20 од 22.01.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву – Судска јединица у Ковину П1 189/2019 од 30.12.2019. године, у ставу првом изреке одбијен је приговор апсолутне ненадлежности, у ставу другом усвојен је тужбени захтев па је тужена обавезана да тужиоцу исплати на име разлике плате по основу увећања зараде за рад ноћу износ од 63.464,64 динара за период мај 2007. – април 2010. година, са законском затезном каматом почев од првог наредног месеца за претходни месец на сваки појединачни износ. У ставу трећем изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име разлике плате по основу увећања зараде за рад у дане државних и верских празника исплати износ од 37.441,49 динара за период мај 2007. – мај 2010. година, све са законском затезном каматом почев од првог наредног месеца за претходни месец. У ставу четвртном, обавезана је тужена да тужиоцу на име разлике плате по основу увећања зараде за прековремени рад исплати износ од 41.160,17 динара за период јул. 2007. – март 2010. година, са законском затезном каматом почев од првог наредног месеца за претходни месец. У ставу петом изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.782,00 динара са каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате. У ставу шестом изреке, преостали део захтева да се тужена обавезе да тужиоцу надокнади досуђене трошкове поступка са законском затезном каматом од дана правноснажности до дана извршности пресуде, је одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2619/20 од 22.01.2021. године, у ставу првом изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, трећем и четвртном изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу за утужене периоде исплати на име разлике плате по основу увећања зараде за рад ноћу износ од 63.464,64 динара, за рад у дане државних и верских празника износ од 37.441,49 динара и за прековремени рад износ од 41.160,17 динара, све са законском затезном каматом на појединачне месечне износе почев од првог у месецу за претходни месец до коначне исплате. У ставу другом, преиначено је решење о трошковима поступка па је обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара. У ставу трећем изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против другостепене пресуде благовремену и дозвољену ревизију изјавио је тужилац због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду да је ревизија дозвољена на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд није испитивао услове за дозвољеност ревизије према одредби члана 404. ЗПП-а, на коју одредбу се ревидент у ревизији позива.

Одлучујући о ревизији, Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

Првостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревидент не указује на постојање других битних повреда парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је у радном односу код тужене на радном месту полицајца на неодређено време, а у утуженом периоду је остварио часове ноћног рада, прековременог рада и рада у дане државних и верских празника, за које му тужена као послодавац није уплатила додатак на плату. На основу резултата вештачења обављеног од стране вештака економско-финансијске струке, првостепени суд је утврдио да у односу упоредног радника - полицијског службеника са статусом који нема нередовности у раду, тужилац у утуженом периоду није имао увећану плату за 30%. Даље је утврђено да је тужилац поднео захтев за доношење решења о праву на додатак и висину додатка на основну плату за рад ноћу, на дан празника који није радни дан и прековремени дан за спорни период, који је решењем тужене од 21.01.2011. године, одбијен. Против тог решења тужилац је поднео жалбу, која је одбијена решењем Жалбене комисије Владе РС од 01.04.2011. године. Управни суд је пресудом од 25.12.2013. године уважио тужбу тужиоца и поништио решење Жалбене комисије Владе РС и предмет вратио надлежном органу на поновни поступак. У поновном поступку Жалбена комисија Владе РС је решењем од 31.01.2014. године поништила решења од 21.01.2011. године и

предмет вратила МУП-у на поновни поступка. До закључења главне расправе у овој правној ствари, управни поступак још увек није био окончан.

На темељу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд налази да је прекид застарелости потраживања тужиоца настао подношењем захтева тужиоца за исплату додатка на плату по основу прековременог рада, рада ноћу и рада на дане државних и верских празника за период од 01.05.2007. године до 30.06.2010. године, у вези ког је вођен управни поступак, а потом и управни спор пред судом и предмет враћен на поновно одлучивање, па закључује да ће у смислу члана 392. став 1. и 3. Закона о облигационим односима застаривање почети тећи изнова тек од дана кад спор буде окончан или завршен на неки други начин. Из наведених разлога првостепени суд је одбио приговор застарелости тужене као неоснован. Налазећи да у складу са одредбом члана 146. и 147. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 101/05) и општих одредби Закона о раду којим је регулисано право запосленог на зараду тужиоцу припада право на увећану зараду због прековременог рада, рада ноћу и раде у дане државних и верских празника, првостепени суд је усвојио тужбени захтев утврђујући висину потраживања из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Другостепени суд не прихвата изнето становиште првостепеног суда у погледу оцене приговора застарелости. Према становишту другостепеног суда, прекид застаривања није наступио подношењем захтева туженом за доношење решења о праву на додатак на основну плату, које потраживање је предмет и овог поступка, јер тужилац није поднео жалбу против тзв. „ћутања управе“, нити је покренуо управни спор. Другостепени суд налази да је застарелост месечних потраживања почела тећи од доспелости 25-ог у месецу за претходни месец, и то за мај 2010. године дана 25.06.2010. године (као најстаријег потраживања), а да је застарелост наступила протеком рока од 3 године (члан 196. Закона о раду), односно 25.06.2013. године. Како је тужилац поднео тужбу 05.02.2019. године, то другостепени суд налази да је утужено потраживање у целости застарело, из ког разлога је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Ревидент оспорава изнето становиште другостепеног суда. Сматра да је покретањем управног поступка који још увек није окончан, дошло до прекида тока застарелости из ког разлога застарелост не може тећи како то сматра другостепени суд. Указује на друге одлуке апелационих судова у којима је како тврди, другачије одлучено у идентичној чињенично – правној ситуацији, као и на одлуке Врховног касационог суда у којима је ревизија тужене поводом идентичне чињенично правне ситуације, одбацивана.

Ревизија тужиоца није основана.

Правилно је другостепени суд на утврђено чињенично стање применио материјално право на основу ког је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев.

Одредбом члана 196. Закона о раду прописано је да сва новчана потраживања из радног односа застаривају у року од три године од дана настанка обавезе. У конкретном случају, током првостепеног поступка није било спорно да се тужилац

обратио послодавцу захтевом за доношење решења о праву на додатак и о висини додатка на основну плату за нередовности у раду за утужени период, да је његов захтев одбијен од стране послодавца, да је потом и жалба тужиоца против тог акта такође одбијена решењем Жалбене комисије Владе РС, али по доношењу пресуде Управног суда од 25.12.2013. године, ова правна ствар враћена је на првостепени управни поступак који још увек није окончан.

Имајући у виду да тужена није у поновном поступку донела одлуку у предвиђеном року из члана 208. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 33/97...3/2010) који је био на снази у моменту укидања првостепеног решења, тужилац је имао могућност подношења жалбе због тзв. „ћутања управе“ у складу са одредбом става 2. истог члана, јер се недоношење одлуке у утврђеном року сматра као да је захтев предлагача одбијен.

Не могу се прихватити ревизијски наводи да је управни поступак једна целина, те да се због тога мора сматрати да је дошло до прекида застаревања подношењем захтева о ком још увек није коначно одлучено. Супротно наведеном схватању, до прекида застаревања може доћи подизањем тужбе и сваком другом повериочевом радњом предузетом против дужника пред судом или другима надлежним органом у циљу утврђивања, обезбеђења или остварења потраживања (члан 388. Закона о облигационим односима). Подношење захтева послодавцу за утврђење неког права из радног односа, не представља радњу предузету пред надлежним органом која доводи до прекида застаревања потраживања, па су стога неосновани ревизијски наводи да је у конкретном случају наступио прекид застрелости потраживања који још увек траје.

Нису од утицаја на правилност побијане одлуке наводи ревидента да су нижестепени судови у идентичној чињенично правној ситуацији доносили усвајајуће одлуке, из разлога што из одлука које је тужилац приложио уз ревизију, не произлази да се у тим поступцима расправљало о застарелости потраживања. О застарелости потраживања суд не води рачуна по службеној дужности, па стога уколико у тим поступцима није било приговора тужене, то онда такве одлуке не могу указивати на различиту судску праксу јер се не ради о идентичним чињенично правним ситуацијама.

У складу са изнетим, правилно је другостепени суд применио одредбе члана 196. Закона о раду и члана 360. Закона о облигационим односима, на основу којих је одбио тужбени захтев.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, донео одлуку као у изреци.

**Председник већа–судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић